

**Bedömarutlåtande efter utvärdering av
huvudområdet indologi/hindi och
jämförande indoeuropeisk språkforskning
vid Uppsala universitet, Språkvetenskapliga
fakulteten**

2020-09-03

Uppdrag och förutsättningar

Bedömarpanelens uppdrag har bestått i att utifrån universitetets kriterier för utbildningsutvärdering enligt Riktlinjer för Uppsala universitets modell för utbildningsutvärderingar (UFV 2015-475) och med stöd i Språkvetenskapliga fakultetsnämndens modell för kvalitetsuppföljning och utbildningsutvärderingar 2017-2022 (Språkfak 2018/13) utvärdera huvudområdet Indologi/hindi och jämförande indoeuropeisk språkforskning vid Uppsala universitet. Språkvetenskapliga fakultetsnämnden har valt att som grundprincip använda huvudområde som utvärderingsenhet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Perioden som ska utvärderas motsvarar läsåren 2018–2019.

Underlag och genomförande

Underlaget för bedömarpanelens utgörs av en självvärdering, platsbesök samt ett dokumentationspaket omfattande bland annat kursplaner, utbildningsplaner och kursrapporter, se vidare bilaga 1.

Efter att ha tagit del av självvärderingar och kompletterande dokumentation från huvudämnena samt övergripande information om Uppsala universitet gjorde panelen ett platsbesök den 20–24 april 2020, och träffade då företrädare för samtliga huvudämnen. På grund av den pågående coronapandemin genomfördes detta besök virtuellt med hjälp av videokonferensprogrammet Zoom.

Inom panelen gjordes en arbetsfördelning så att en senior panelmedlem tog huvudansvaret för varje huvudämne, med ytterligare en senior medlem som andraläsare. Vidare ansvarade studeranderepresentanterna för bevakning av vissa aspekter i alla huvudämnen, huvudsakligen rörande Mål 7 och Mål 8, samt punkter under rubrikerna 2. *Övriga aspekter av vikt för utbildningens kvalitet* och 3. *Övriga aspekter*. Samtliga panelmedlemmar deltog i alla möten under platsbesöket, bortsett från några få tillfällen då en panelmedlem hade förhinder.

Efter platsbesöket har detta utlåtande skrivits av den för huvudämnet ansvariga panelmedlemmen med hjälp av andraläsaren, studentrepresentanterna och övriga panelmedlemmar.

Bedömarpanelen har haft följande sammansättning:

- Hans Lindquist, professor emeritus i engelska, Malmö universitet (ordförande)
- Hanne Leth Andersen, rektor, professor i universitetspedagogik, Roskilde Universitet
- Marcus Eng, studiebevakare vid Uppsala Studentkår (studeranderepresentant)
- Riho Grünthal, professor i östersjöfinska språk, Helsingfors universitet
- Magdalena Sörllé, masterstudent i svenska, Uppsala universitet (studeranderepresentant)
- Gunhild Vidén, professor emerita i latin, Göteborgs universitet

Sammanfattande utlåtande

I utlåtandet bedöms två program, *Kandidatexamen i indologi/hindi och jämförande indoeuropeisk språkforskning* och *Masterexamen i indologi/hindi*. Först diskuteras generella aspekter av verksamheten inom programmen. Därefter kommenteras kort uppfyllandet av varje examensmål enligt Högskoleförordningen. Därvid kommer hänsyn att tas till att examensmålen skiljer sig mellan kandidatnivån och masternivån.

Grundutbildningen omfattar dels indologi/hindi, dels jämförande indoeuropeisk språkforskning. Av hävd har klassisk indologi och jämförande indoeuropeisk språkforskning varit nära förbundna inte minst genom studiet av sanskrit, men man uppger i självvärderingen att denna anknytning har försvagats. Hindi ingår i Orientalistik-programmet men kan också läsas som fristående kurser, till viss del på distans. Jämförande indoeuropeisk språkforskning samläser vissa kurser med lingvistik respektive sanskrit. För masterexamen erbjuder området två textkurser samt examensarbetet; den återstående delen tas som valfria kurser inom ramen för masterprogrammet.

Studenterna börjar på nybörjarnivå, och antalet modersmålstalande studenter är litet. Av kursrapporterna kan utläsas att antalet studenter oftast är litet på de enskilda kurserna, vilket gör det svårt att få ut särskilt mycket av de skriftliga studentutvärderingarna. Kursrapporterna blir mer en fråga om den undervisande lärarens

bedömning. I jämförande indoeuropeisk språkforskning verkar de utlagda kursrapporterna för A- och B-kurserna vara ofullständiga.

Utbildningen lägger fokus på både muntlig och skriftlig språkfärdighet. Självvärderingen understryker att man systematiskt läser texter från olika genrer, inklusive skönlitteratur, och att litteratur av marginaliserade grupper är ett viktigt inslag i de relevanta kursplanerna. Förutom hindi erbjuds möjlighet att läsa grundläggande kurser i urdu. Jämförande indoeuropeisk språkforskning har naturligt nog en mer historisk-komparativ uppläggning av utbildningen. Ämnet indologi bidrar i flera kurser som riktar sig till studenter inom olika språkutbildningar, t.ex. Kulturbärande religioner, Språkvetenskaplig respektive litteraturvetenskaplig teori och metod för filologisk inriktning på Mellanösterns, Central-, Öst- och Sydasiens språk.

För masterprogrammet anges att ett försök att upprätta en gemensam nordisk master i Sydasiastudier för några år sedan misslyckades. Vi skulle vilja rekommendera att man gör ett nytt försök med detta. Det finns exempel på fungerande masterprogram med åtminstone två nordiska länder inblandade, och genom en fördelning av kurser mellan de inblandade lärosätena kan man främja både kvalitet och ökad studentdynamik.

Nedan återges Högskoleförordningens examensmål för kandidat- och masterexamen med korta kommentarer om måluppfyllelse. Numreringen utgår från kandidatexamen; motsvarande mål för masterexamen har inordnats för jämförbarhetens skull.

Kunskap och förståelse

Mål 1

För kandidatexamen skall studenten visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.
--

För masterexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl brett kunnande inom området som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Bedömning

Kandidatexamen: Självvärderingen ger detaljerade beskrivningar av hur utbildningen är upplagd, och påvisar progressionen mellan de olika nivåerna. Av naturliga skäl framstår jämförande indoeuropeisk språkforskning som mer teoretiskt anlagd än indologi/hindi. Vi bedömer att båda inriktningarna uppfyller målet.

Masterexamen: Eftersom området bara ansvarar för halva utbildningen, totalt 60 poäng, får vi inte en samlad bild av utbildningen. Positivt är att ämnet tycks ha ett gott samarbete med religionshistoria, vilket hjälper studenterna till bredare perspektiv. Det finns också planer på kurs i översättningsteori inom Orientalistik-programmet. Vi bedömer att frågan om måluppfyllelse har besvarats tillfredsställande för de kurser ämnet ansvarar för.

Rekommendation

Kandidat: I självvärderingen anges att man diskuterar utökad samläsning med andra ämnen i fråga om teori och metod. Med tanke på att institutionen har många språk med små studentgrupper borde detta vara ett viktigt utvecklingsområde för att kunna ge studenterna ökad både bredd och tyngd på det teoretisk-metodiska fältet.

Master: Ämnet anger självt att man önskar fördjupa utbildningen i framför allt litteraturvetenskaplig metod. Vi tillstyrker detta.

Färdighet och förmåga

Mål 2

För kandidatexamen skall studenten visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer.

För masterexamen skall studenten visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information.

Bedömning

Kandidat: Utöver ordinarie språkfärdighetsträning, filologiska metoder och litteratur- och kulturhistoria övas momentet framför allt i realiakurserna, inte minst kursen Kulturbärande religioner. Interkulturell kommunikation övas och analyseras i samband med utlandsterminen. I jämförande indoeuropeisk språkforskning beskrivs en progression i skriftliga uppgifter, från PM på A-nivå till examensarbetet på D-nivå. Viss självkritik framskyftar i utvecklingsområdet, där man beskriver att många studenter idag söker information via chattgrupper etc i stället för etablerade vetenskapliga informationskällor. Vi bedömer att målet uppfylls i huvudsak men att det verkar finnas ett frågetecken här.

Master: Målet uppfylls genom uppsatsen och uppsatsseminariet, samt genom träning via skriftliga uppgifter.

Rekommendation

Kandidat: Det egna förslaget om institutionsgemensamma seminarier i informationssökning bör följas upp. Det är sannolikt att detta är ett problem också inom andra ämnen.

Master: Som utvecklingsområde anges kort och gott ”Vi ska läsa metodologin på ett mera systematiskt sätt”. Det är oklart för granskarna vilka ämnets tankar är kring detta.

Mål 3

För kandidatexamen skall studenten visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar.

För masterexamen skall studenten visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete.

Bedömning

Kandidat: Ämnet beskriver progressionen i form av att skriva PM m.fl. skriftliga inlämningsuppgifter. Även studenternas val av allt svårare tidningstext tränar just detta moment. Graden av självständighet i de olika momenten är inte helt tydlig i indologi/hindi, och inte heller frågan om att hålla tidsramarna. Jämförande indoeuropeisk språkforskning presenterar en tydligare progression i fråga om självständighet i arbetet. Man anger att studenterna ofta inte klarar att slutföra sina arbeten i tid.

Master: Självvärderingen beskriver ganska detaljerat innehållet i de ingående kurserna. Även här är det oklart för oss om tidsramarna är en del av det som examineras.

Rekommendation

Kandidat och master: Vi föreslår att området går vidare med att styra upp examensarbetena, t.ex. genom att upprätta individuella tidsplaner. Kontrollstationer under arbetets gång, i form av seminarier med i förväg fastställda moment och/eller i form av gruppdiskussioner med flera studenter, skulle förmodligen också bidra till bättre resultat.

Mål 4

För kandidatexamen skall studenten visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper.

För masterexamen skall studenten visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper.

Bedömning

Kandidat: Målet uppfylls genom att studenterna tränas i muntlig och skriftlig kommunikation genom hela utbildningen och genom att litteraturstudier används för att sätta fingret på interkulturell kommunikation. Jämförande indoeuropeisk språkforskning utnyttjar grupparbeten som en övningsform.

Master: Målet uppfylls genom att det ingår skriftliga övningsmoment i samtliga kurser. Muntlig kommunikation övas genom opposition, inte bara på examensarbeten utan även på PM skrivna av studenter på grundnivå vilket förefaller vara en utmärkt idé.

Rekommendation

Kandidat: Självvärderingen uttrycker en önskan till mer tvärvetenskapligt studentsamarbete, något som verkar fullt realiserbart och borde kunna vara till nytta för alla studentgrupper. Mer fokus kan också läggas på kommunikation utanför det akademiska samhället.

Master: Ämnet har idéer om hur de utåtriktade aktiviteterna som idag finns skulle kunna utvidgas. Vi tillstyrker dessa idéer.

Mål 5

För kandidatexamen skall studenten visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta inom det område som utbildningen avser.
--

För masterexamen skall studenten visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Bedömning

Kandidat: Området lyfter fram de generiska färdigheterna i kombination med de mer renodlade ämneskunskaperna. Vi bedömer att målet uppfylls.

Master: Studenterna deltar i seminarieverksamhet, workshops, internationella kurser och i viss utsträckning även konferenser. Det finns också möjlighet till praktiktermin. Vi bedömer att målet uppfylls.

Rekommendation

Kandidat och master: Vi tillstyrker ämnets egna förslag att stärka seminarieverksamhet och grupparbeten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Mål 6

För kandidatexamen skall studenten visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter.

För masterexamen skall studenten visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete.

Bedömning

Kandidat: Självvärderingen redogör tillfredsställande för hur dessa aspekter integreras genom hela utbildningen. Vi bedömer att målet uppfylls.

Master: Självvärderingen redogör tillfredsställande för hur man arbetar med dessa aspekter under utbildningens gång. Vi bedömer att målet uppfylls.

Rekommendation

Kandidat och master: Det verkar finnas en stark medvetenhet om dessa moment, och vi har inga särskilda rekommendationer.

Mål 7

För kandidatexamen skall studenten visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används.

För masterexamen skall studenten visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.
--

Bedömning

Kandidat: Inom indologi gör man bedömningen att studierna leder till en djupare förståelse av politik, samhälle och kultur i Sydasiens som helhet. Frågor kring nationalism, kolonialism och postkolonialism ingår i relevanta kurser och examineras. Jämförande indoeuropeisk språkforskning redovisar punkten utifrån ett historiskt perspektiv, som för fram till nutida förhållanden. Vi bedömer att målet uppfylls.

Master: Självvärderingen besvarar detta i kombination med mål 6 ovan, och målen hänger förstås samman. Efter vad vi förstår övas mål 7 genom analys och diskussion av vetenskapliga artiklar kring interkulturella frågor. Vi bedömer det som troligt att målet uppfylls.

Rekommendation

Master: Vi rekommenderar att man arbetar vidare med systematisering av den vetenskapliga analysen och med kunskapsförmedling inom samhällsrelevanta debatter.

Mål 8

För kandidatexamen skall studenten visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

För masterexamen skall studenten visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Bedömning

Kandidat: Målet uppfylls genom att studenterna leds att reflektera över sitt eget lärande i de olika kurserna i indologi/hindi. I jämförande indoeuropeisk språkforskning sker det genom olika typer av skriftliga uppgifter.

Master: Självvärderingen beskriver framför allt hur den interkulturella kompetensen utvecklas. Panelen får intrycket av att ämnet självt bedömer att man kan göra mer på detta område.

Rekommendation

Master: Vi rekommenderar att man fortsätter det pågående arbetet inte minst med att sätta studenterna i kontakt med externa aktörer.

Aktuell ämnesmässig och högskolepedagogisk/ ämnesdidaktisk kompetens samt lärarkapacitet

Bedömning

Lärreresursen består av en professor 100 %, en docentkompetent lektor med ansvar för jämförande indoeuropeisk språkforskning och

sanskrit, samt en doktorand. Därtill kommer timlärare. Två doktorander med varsin inriktning är på väg att anställas. Det förefaller bara vara doktoranderna som har eller får högskolepedagogisk utbildning, men lektorn har vidareutbildat sig på olika sätt och ingår bl.a. i institutionens pedagogiska grupp. Det förefaller som om den tillsvidareanställda personalen är liten i förhållande till ansvarsområdet, och även om man kan lösa undervisningsbehovet för stunden genom doktorander och timlärare är detta inte någon situation som borgar för långsiktig kvalitet i utbildningen. Ämnet önskar också öka sin språkportfölj vilket skulle kräva ytterligare anställningar.

Utbildningens kontinuerliga uppföljning och utveckling

Bedömning

En av områdets lärare deltar i institutionens pedagogiska ledningsgrupp och man hänvisar också till institutionens kursplane-grupp. Studenternas synpunkter tas i beaktande så långt detta är möjligt, men administrativa rutiner kommer ibland hindrande i vägen. De inlämnade kursrapporterna är relativt intetsägande då få eller inga studenter har besvarat utvärderingarna.

Ytterligare aspekter

Här görs en samlad bedömning av följande aspekter:

- internationalisering och internationella perspektiv liksom hållbarhetsperspektiv främjas,
- jämställdhetsperspektiv integreras i utbildningen,
- utbildningen svarar mot individers och samhällets behov av bildning och professionell kunskap och förbereder studenterna för ett framtida arbetsliv,
- att studenterna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen,
- det finns en tillgänglig och ändamålsenlig studiemiljö för alla studenter

Internationalisering: Ämnet har flera Erasmusavtal. Masterstudenter har möjlighet att delta i sommarkurs i Vilnius. Hindistuderande har möjlighet till en termins studier i Benares. Lärarnas internationella nätverk utnyttjas för t.ex. gästföreläsningar.

Hållbarhetsperspektiv: Området lyfter fram vikten av att små språkämnen får överleva och utvecklas. Hållbarhetsperspektiv läggs också in i studiet av äldre texter.

Jämställdhetsperspektiv: Problematisering av förhållandet mellan könen och mellan minoritets- och majoritetsgrupper i populationen genomförs under hela utbildningen. Eurocentriska perspektiv är också föremål för kritisk granskning.

Individers och samhällets behov: Utbildningen motsvarar ett samhällsbehov i fråga om ökad kunskap om Sydasiens språk och kulturer. På individplanet noteras att man ibland får lärare i svenska som studenter, vilkas behov är att bättre förstå sina elevers språkbakgrund.

Studentinflytande: Detta tillvaratas via utvärderingar och kursrapporter, samt löpande diskussioner med studenter. Detta möjliggörs inte minst genom att studentgrupperna är små.

Studentmiljö: Detta förefaller väl tillgodosett i Engelska parken.

Bilaga 1: Underlag till bedömargruppen

Bilaga 2: Program platsbesök, den 20–24 april 2020